

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 1Tdo/15/2021
Identifikačné číslo spisu: 1617010430
Dátum vydania rozhodnutia: 28.07.2021
Meno a priezvisko: JUDr. Martin Bargel
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2021:1617010430.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu JUDr. Martina Bargela a sudcov JUDr. Patrika Príbelského, PhD. a JUDr. Martina Piovartsyho na neverejnom zasadnutí konanom 28. júla 2021 v Bratislave, v trestnej veci obvineného U. I., pre prečin porušovania ochrany stromov a krov podľa § 306 ods. 1 Trestného zákona, o dovolaní obvineného U. I. podanom proti trestnému rozkazu Okresného súdu Malacky, sp. zn. 3T/107/2017, z 31. októbra 2017, takto

rozhodol:

Podľa § 382 písm. b) Trestného poriadku dovolanie obvineného U. I. o d m i e t a.

Odôvodnenie

Okresný súd Malacky trestným rozkazom, sp. zn. 3T/107/2017, z 31. októbra 2017, ktorý nadobudol právoplatnosť a vykonateľnosť 7. decembra 2017, uznal obvineného U. I. za vinného z prečinu porušovania ochrany stromov a krov podľa § 306 ods. 1 Trestného zákona, ktorého sa dopustil na skutkovom základe, že

v presne nezistenom čase od 19. marca 2017 do 21. marca 2017 v k. ú. Veľké Leváre, na parcelách registra C čísla parciel 12302, 12268 evidovaných na LV č. 5425, ako trvalé trávnaté porasty, bez povolenia na výrub drevín, v rozpore s § 47 ods. 1, ods. 3, § 69 ods. 1 písm. d) zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov, vykonal v Chránenej krajinnej oblasti Záhorie na území s druhým stupňom ochrany, výrub 2 kusov topoľov (*Populus*), 1 kusu jaseňa štíhleho (*Fraxinus excelsior*), v rozsahu spoločenskej hodnoty drevín v sume 5 205 eur, vyčíslenej podľa vyhlášky Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky č. 24/2003 Z. z., ktorou sa vykonáva zákon č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny, následne 1 kus jaseňa štíhleho (*Fraxinus excelsior*) odcudzil, čím spôsobil poškodenému U. O. B., narodenému 15. novembra 1950, škodu na odcudzenej drevnej hmote vo výške 10 eur.

Obvinenému bol za to okresným súdom podľa § 306 ods. 1 Trestného zákona, s poukazom na § 38 ods. 2 Trestného zákona, uložený trest odňatia slobody vo výmere 5 mesiacov. Podľa § 49 ods. 1 písm. a)

Trestného zákona súd obvinenému výkon tohto trestu odňatia slobody podmienične odložil a zároveň mu podľa § 50 ods. 1 Trestného zákona určil skúšobnú dobu vo výmere 18 mesiacov.

Podľa § 288 ods. 1 Trestného poriadku okresný súd odkázal poškodených s nárokom na náhradu škody na občianske súdne konanie.

Obvinený U. I. prostredníctvom obhajcu podal dovolanie proti tomuto trestnému rozkazu, a to z dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku.

V odôvodnení svojho dovolania v podstate uviedol, že základným predpokladom výkonu procesných práv obvineného, v závislosti od štádia trestného konania, je riadne doručenie písomnosti, s ktorou sa spájajú procesné práva a povinnosti, zo strany orgánov činných v trestnom konaní alebo súdu.

Konkrétne namietol, že napadnutý trestný rozkaz neprevzal on osobne, ale jeho bývalá manželka, ktorá nebola splnomocnená na preberanie zásielok „do vlastných rúk“ namiesto neho. Zastáva názor, že tým boli porušené zákonné ustanovenia upravujúce doručovanie písomností v zmysle Trestného poriadku, a teda že napadnutý trestný rozkaz nemohol nadobudnúť právoplatnosť a vykonateľnosť.

Na podporu svojho vyjadrenia obvinený predložil čestné vyhlásenie svojej bývalej manželky P. I. o tom, že napadnutý trestný rozkaz prevzala ona.

Doručením napadnutého trestného rozkazu neoprávnenej osobe bol obvinený podľa vlastných slov ukrátený o možnosť podania opravného prostriedku - odporu v zákonnej lehote; súčasne tým boli zásadným spôsobom porušené jeho obhajovacie práva. Obvinený totiž môže realizovať svoje právo na obhajobu, vyjadrené možnosťou podať opravný prostriedok proti trestnému rozkazu až potom, ako bol trestný rozkaz riadne doručený. Nakoľko napádané rozhodnutie nebolo doručené riadnemu adresátovi, svoje právo podať riadny opravný prostriedok uplatniť nemohol.

Obvinený v tejto súvislosti poukázal na uznesenie Okresného súdu Malacky, sp. zn. 3Nt/22/2019, z 23. augusta 2019 v spojení s uznesením Krajského súdu v Bratislave, sp. zn. 2Tos/9/2020, z 29. januára 2020 dôvodiac, že uvedené súdy sa zhodne vo svojich rozhodnutiach vyjadrili tým spôsobom, že síce právne omyly nemohli prejednať v konaní o obnove konania, avšak procesné pochybenia a ich závažnosť vo vzťahu k napadnutému trestnému rozkazu je v kompetencii dovolacieho súdu.

Vzhľadom na uvedené obvinený navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky vyslovil rozsudkom porušenie zákona v ustanoveniach § 2 ods. 9, § 66 ods. 1 písm. b), ods. 2, ods. 3 Trestného poriadku, postupom podľa § 386 ods. 2 Trestného poriadku zrušil napadnutý trestný rozkaz a následne podľa § 388 ods. 1 Trestného poriadku prikázal súdu prvého stupňa, aby vec v potrebnom rozsahu znovu prerokoval a rozhodol.

K podanému dovolaniu sa vyjadril okresný prokurátor Okresnej prokuratúry Malacky tým spôsobom, že:

...len samotné predloženie tzv. „čestné prehlásenia“ od manželky obvineného P. I., zo 6. júna 2019, o prevzatí predmetného trestného rozkazu jej osobou neodôvodňuje prijať bez akýchkoľvek pochybností odôvodnený záver, že trestný rozkaz skutočne namiesto obvineného prevzala jeho manželka, a teda že nenastali právne účinky jeho doručenia obvinenému. V danom prípade máme za to, že bolo potrebné preveriť a potvrdiť cez písomznané skúmanie, či podpis na doručenke, ktorá potvrdzuje doručenie trestného rozkazu adresátovi, t. j. obvinenému, patrí obvinenému alebo inej osobe - P. I.. Takýto znalecký posudok mal na vlastné náklady predložiť obvinený. V danom prípade máme za to, že doposiaľ platí domnienka, že pokiaľ sa nepreukáže hodnoverným spôsobom opak, trestný rozkaz bol doručený obvinenému. Uvedené platí o to viac, že v zmysle Trestného poriadku trestný rozkaz je možné doručiť adresátovi len do vlastných rúk.

Nad rámec uvedeného si dovoľíme vysloviť pochybnosť o pravdivosti tvrdenia obvineného uvedené v dovolaní, ktorý či už priamo, cestou právneho zástupcu, alebo svojich rodinných príslušníkov sa snaží zvrátiť výsledok trestného konania v pôvodnej veci vedenej na Okresnom súde Malacky pod sp. zn. 3T/107/2017, kde bol odsúdený na podmienený trest odňatia slobody, a to najmä v súvislosti s ďalšími trestnými konaniami, ktoré sú vedené voči jeho osobe za environmentálnu kriminalitu, ku ktorej sa opakovane dopúšťal v Okrese Malacky a Senica. Obvinený je si zjavne vedomý toho, že v prípade

preukázania viny v ďalších trestných veciach, za ktoré bola naňho podaná obžaloba, mu hrozí vzhľadom na predchádzajúce podmienené odsúdenie, uloženie nepodmieneného trestu odňatia slobody v intenciách ustanovenia § 49 ods. 2 Trestného zákona. Za zmienku stojí aj skutočnosť, ktorá sa preukázala už pri podaní návrhu na povolenie obnovy konania v tejto trestnej veci (zamietnutý prvostupňovým súdom a správnosť tohto postupu bola potvrdená aj druhostupňovým súdom), kedy bola preukázateľne snaha vinu za výrub drevín „hodiť“ na zamestnanca O. D., ktorý pracoval pre obvineného v podstate na čierno a činnosť vykonával len na základe jeho pokynov. Aj napriek tomu, že sa obvinený v prípravnom konaní ku skutku priznal, a výpovede ďalších svedkov v prípravnom konaní len potvrdzovali pravdivo zistený skutkový stav, otec obvineného Ľ. I. dňa 4. júna 2019, teda dva roky po spáchaní skutku (po tom čo obvinený U. I. čelili stíhaniu za ďalšie trestného činy) prišiel na Obvodné oddelenie Policajného zboru Rohožník spolu s O. D., kde počas spisovania úradného záznamu, zasahoval do úkonu a presviedčal povereného príslušníka Policajného zboru, že O. D. sa chce ku skutku priznať a tento spáchal on a nie jeho syn.

Prokurátor navrhol dovolanie obvineného odmietnuť podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku.

+ + +

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 377 Trestného poriadku) prioritne skúmal splnenie formálnych podmienok na podanie dovolania v intenciách ustanovenia § 382 písm. a), písm. b) a písm. d) až písm. f) Trestného poriadku a zistil, že v tejto veci nie sú splnené podmienky dovolania v zmysle § 382 písm. b) Trestného poriadku.

Podľa § 382 písm. b) Trestného poriadku dovolací súd na verejnom zasadnutí uznesením, bez preskúmania veci, odmietne dovolanie, ak bolo podané neoprávnenou osobou.

Podľa § 368 ods.1 Trestného poriadku dovolanie možno podať proti právoplatnému rozhodnutiu súdu, ktorým bol porušený zákon, alebo ak boli porušené ustanovenia o konaní, ktoré mu predchádzalo, ak je toto porušenie dôvodom dovolania podľa § 371.

Podľa § 368 ods.2 Trestného poriadku ak tento zákon neustanovuje inak, rozhodnutím podľa odseku 1 sa rozumie

- a) rozsudok a trestný rozkaz,
- b) uznesenie o postúpení veci okrem uznesenia o postúpení veci inému súdu,
- c) uznesenie o zastavení trestného stíhania,
- d) uznesenie o podmienenom zastavení trestného stíhania,
- e) uznesenie o podmienenom zastavení trestného stíhania spolupracujúceho obvineného,
- f) uznesenie o schválení zmiery a zastavení trestného stíhania,
- g) rozhodnutie o uložení ochranného opatrenia,
- h) rozhodnutie, ktorým bol zamietnutý riadny opravný prostriedok podaný proti rozhodnutiu podľa písmen a) až g), alebo rozhodnutie, ktorým odvolací súd na základe riadneho opravného prostriedku vo veci sám rozhodol.

Podľa § 369 ods.2 Trestného poriadku proti právoplatnému rozhodnutiu súdu druhého stupňa môže podať dovolanie z dôvodu uvedeného v § 371 ods. 1

- a) generálny prokurátor proti ktorémukoľvek výroku,
- b) obvinený vo svoj prospech proti výroku, ktorý sa ho priamo týka.

Z uvedených ustanovení je teda zrejmé, že obvinený môže vo svoj prospech podať dovolanie výlučne len proti rozhodnutiu súdu druhého stupňa, ktoré je zároveň právoplatné.

Keďže trestný rozkaz nie je definovaný ako rozhodnutie súdu druhého stupňa, obvinený nemôže voči nemu podať dovolanie a je preto na takýto procesný úkon neoprávnenou osobou.

Zo zákonnej úpravy vyplýva, že proti trestnému rozkazu je aktívne oprávnený podať dovolanie výlučne minister spravodlivosti, a to prípadne i na podnet obvineného.

Najvyšší súd Slovenskej republiky na okraj poznamenáva, že z predloženého spisu nezistil, že by sa obvinený na príslušnom okresnom súde prinajmenšom domáhal doručenia napadnutého trestného rozkazu v súlade so svojou námietkou, že tento mu do dnešného dňa de iure nebol doručený.

Na základe uvedeného musí potom dovolací súd konštatovať, že dovolanie bolo podané neoprávnenou osobou, pretože obvinený nie je osobou oprávnenou podať dovolanie proti tomuto typu rozhodnutia súdu.

Nad rámec veci najvyšší súd uvádza, že prípadné pochybnosti ohľadne nadobudnutia právoplatnosti trestného rozkazu je možné vyriešiť aj bez využitia mimoriadnych opravných prostriedkov, a to súdom prvého stupňa. Samotné vyznačenie doložky právoplatnosti na dané rozhodnutie je totiž evidenčno - technickým úkonom, ktorý v zmysle § 62 a § 63 vyhlášky MS SR č. 543/2005 Z. z. vykonáva súdny tajomník alebo iný poverený zamestnanec súdu. Príslušný sudca preto na podnet dotknutej osoby môže sám preskúmať, či rozhodnutie súdu skutočne nadobudlo právoplatnosť a v prípade, že tomu tak nebolo, dať pokyn na zrušenie vyznačenia doložky právoplatnosti a umožniť dotknutej osobe prípadné podanie opravného prostriedku po predchádzajúcom riadnom doručení rozhodnutia.

S ohľadom na uvedené najvyšší súd odmietol dovolanie obvineného postupom podľa § 382 písm. b) Trestného poriadku.

Toto rozhodnutie bolo prijaté pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu sťažnosť nie je prípustná.